

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. XIII. De Decretis S. Concilii Trid. ac S. Congregat. DD. Emin. Cardinal.
circa usum, vel abusu[m] peculiaru[m] usualium apud Religiosos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

CAPUT XIII.

De Decretis S. Concilii Trident. ac S. Congregationis DD. Eminentiss. Cardinalium circa usum, vel abusum peculiarium usualium apud Religiosos.

I. S. Concil. Trid. sess. 25. de Regularibus c. 1.

Hoc decreto præcipit, ut omnes Regulares tam viri, quam mulieres, ad Regule, quam professi sunt, præscriptam vitam instituunt, & componant: atque in primis, qua ad suæ professionis perfectionem, ut obedientia, paupertatis, & castitatis, ac si qua alia sunt alicujus Regule, & Ordinis peculiaria vota, & præcepta, ad eorum respectivè essentiam, nec non ad communem vitam, victum, & vestitum conservanda pertinentia, fideliter observent. h. i.

II. Idem S. Concil. Trid. c. 2. proprietatem eliminat, de usu mobilium ordinat &c. *Nemini igitur Regularium, tam virorum, quam mulierum liceat bona immobilia, vel mobilia, cujuscumque qualitatis fuerint, etiam quovis modo ab eis acquisita, tamquam propria, aut etiam nomine Conventûs possidere vel tenere; sed statim ea Superiori tradantur, Conventuique incorporentur.*

Nec deinceps liceat Superioribus, bona stabilia alicui Regulari concedere etiam ad usumfructum, vel usum, administrationem, aut

commendam. Administratio autem bonorum Monasterii, seu Conventuum ad solos Officiales eorundem, ad nutum Superiorum amovibiles pertineat.

Mobilium verò usum ita Superiorum permittant, ut eorum suppellex statui paupertatis, quam professi sunt, conveniat; nihilque superflui in ea sit: nihil etiam, quod necessarium, eis denegetur. Quòd si quis aliter quidquam tenere deprehensus, aut convictus fuerit, is biennio activa & passiva voce privatus sit, atque etiam juxta sua Regule, & Ordinis Constitutiones puniatur. h. i. Circa quod Concilii Trid. decretum

III. N, ex cit. *Marchant.* Contra aliquos, quos ipse citat, quòd Tridentinum in hoc ultimo cit. decreto non constituerit novum jus, id est, præcepta nova; sed jus antiquum, & præcepta antiqua, in essentia voti paupertatis, & substantia, ac concomitantibus statum religiosum ex natura sua contenta innovasse, & contra abusus, qui irrepserant, denuò declarasse ait; & propter hos abolendos utitur his verbis, *Nec deinceps liceat, &c.* Non enim potuerunt Superiores ante Concil. Trid. peculium (de quo in præced. cap.) concedere, nisi eodem modo, & iisdem conditionibus, quibus modò possunt, & quas ibi recensui. Quia talis concessio aliter facta (ut dicat rectæ rationis congruentia) omnino repugnat vel voto paupertatis, vel ei annexis virtutibus, vel statui religioso; ut ex prædictis colligi fatis potest. Unde cit. *Author* ponit etiam hanc

Regulam Generalem. Quòd Religiosus professus, quicumque notabiliter modum excedit in usu rerum sibi concessarum, in abundantia, sive superfluitate, curiositate, pretiositate, peccet mortaliter; sicut & Superior, qui sciens & volens id permittit. Hanc suam Regulam ipse quidem non sufficienter probat; attamen non obscurè deducere quis potest ex textu Concil. cit. *Interim arbitror ego*, quòd fortè pauci circa talem abusum faciant sibi magnum scrupulum. Nam in opulentis Monasteriis talia non multum æstimantur (dum non est caritas annona &c.) in Conventibus autem tenuibus talia non nisi cum sufficientia religiosa & parcitate erogantur; ut locus non detur abusui *saltem communiter*; quod addo: nam neutiquam dubito, quin subinde excessus, & prodigalitas ab aliquibus committatur in abusu temporalium subsidiorum, *quæ, cum Deus concesserit homini in subsidium vitæ, ipsi insumunt in pabulum culpæ*; dum nocent proprio corpori & animæ, abbreviant dies vitæ, impediunt operationes & functiones naturæ ordinatæ, propriæ obsunt famæ, corpus suum subtrahunt Religionis bono, variis tandem infirmitatibus in senectâ subjiendum.

IV. Circa legitimam intelligentiam prædicti decreti, aut explicationem, seu declarationem, neutiquam privati cujuslibet judicium præsumptuosè admitti potest: at Declarationes Eminentiss. DD. Cardinalium omnino admitti debent, quarum unam refert in Summa Bullarum.

V. Casus reservati, Stephanus Quaranta (ex quo citant Bartoluc. & Marchant. aliique) in qua septem quæstiones septem responsionibus à S. Congregatione, subsignante Em. Cardinale Hier. Mattheo, & sigillo suo eas confirmante, resolvuntur sequenti modo.

Prima. *An ex dispensatione inferiorum sub Summo Pontifice, liceat Regularibus possidere, vel tenere agros, annuos redditus, aliaque bona immobilia videlicet & superflua, non obstante decreto Concilii Trid. sess. 25. de Regular. c. 2. R. ad primum. Congregatio Concilii respondit non licere.*

Secunda. *An propter talem dispensationem, seu scientiam Superiorum, possidentes vel tenentes immobilia, vel mobilia superflua, à culpa vel pœna excusentur. R. ad secundum, non excusari neque à culpa, neque à pœna ipso facto incurrenda.*

Tertia. *An Superioribus asseverantibus, huiusmodi licentias se posse concedere, fides adhibenda sit. R. ad tertium, minimè adhibendam.*

Quarta. *An Superiorum arbitrio, & præfinitioni stare debeant Regulares quoad mobilia superfluitatem, & convenientiam. Responsum, nisi de excessu arbitrii constiterit, utique stare debere, habitâ videlicet ratione persone, officii, & Regula, statûsque paupertatis, quam professi sunt, ceterarumque itidem qualitarum.*

Quinta. *An Superiore quantumvis requisito, necessaria suis Regularibus negante, vel subtrahente, liceat ipsis clam, vel eò invito, illa sibi*

sibi comparare, vel retinere. Responsum, non licere.

Sexta. Et quatenus liceat. An itidem liceat, cum necessaria ideo negantur, vel subtrahuntur, quia Monasterii facultates non suppetunt. Responsum, licere, si precisa necessitas sit ad individui sustentationem. Ceterum communem pecuniam ab omnibus precipiendam usque adeo, ut, si quid privatim alicui delatum, vel ab ipso partum fuerit, id omne ad Superiorem recte deferrere oporteat, qui ex eo primum succurrat ejus necessitati, cujus intuitu illud obvenit, si peculiari aliqua necessitate ultra communem prematur, reliquum vero Conventui incorporetur, & in communem cedat utilitatem.

Septima. An dicti Superiores Regulares dictum caput secundum declarare, & interpretari possint. Responsum, non posse.

Ex his infertur cit. Marchant. I. Quod Superior se accommodare teneatur intentioni benefactoris, offerentis aliquid pro subsidio privati Religiosi (si tamen honesta sit, & bene circumstantionata) Religioso illi primo providendo, pro cujus necessitate sublevanda res est concessa; nisi aliud justa ratio suadeat, quæ in fideli epikeia contineatur.

II. Circa paupertatis vorum sæpe multos abusus committi, procurante fallacia humanæ imaginationis; dum Regulares procurant subdolis modis sibi dari, concedi, legari nonnulla sub conditionibus illegitimis, quasi independenter, & exclusa voluntate, ac libera dispositione Su-

periorum, illis ad placitum uti possent: quaestiones & lites movent: amicos & benefactores ad illicita vel illegitima concitant, ut sua libertate utentes, in proprietatis barathrum se praecipitent.

III. Qui abusus specialius Moniales contingunt in dotibus, pensionibus, munusculis, & aliis similibus: nec desunt aliquando in falsis Fratribus, & Religiosis. Hinc usum simplicem facti in usum-juris, & usum-fructum convertunt, dum depositum sibi tamquam debitum exigunt, ad nutum suum expendi volunt, & in usus quoscumque, etiam extra terminos frugalitatis religiosae distrahunt: aliquid in istis immutari à Superioribus non sustinent, administratione Officialium contenti non sunt: quin & ad ultimum usque denarium sibi velut computum reddi in verecundè cupiunt: fundationes Missarum sibi vel parentibus ex iis pecuniis ad multos annos fieri procurant, & Monasteria sua gravant, & signa ac incentiva proprietatum ceteris post mortem relinquunt.

IV. Quibus abusus, Superiores condescendunt, sive ex nimia indulgentia, aut obligationis suae ignorantia, sive pusillanimitate; quia eorum molestias pati nolunt. Grave quidem jugum Superioribus, qui & oves sibi concreditas in peccatis relinquunt, & difformi Religionum viam aperiunt, eamque praetextu necessitatum fovent. *Hucusque*
P. Marchant.